

Rundskriv - Serie R

Rundskriv serie R (regelverk) erstatter tidligere serie F.
I den nye serie R publiseres også relevante lovendringer og konvensjonsendringer.

Mottakere av rundskrivet: (sett kryss)

- Sdir : Sjøfartsdirektoratet
- A: 16 spesielt bemyndigete arbeidskontorer
- U: Utvalgte utenriksstasjoner
- P: Produsenter av utstyr evt. undergrupper
- OFF: Offshorerederier / plattformsejere / operatører
- Hov Hovedorganisasjoner
- H.i. Høringsinstanser
- Andre:

Nr.: RSR 19-2012

Dato: 10. desember 2012

Saksnr.: Innhentes fra arkivet/ucl

Opphever:

Referanse til: Regler for passasjer- og lasteskip 2011 s. 594

Rundskrivet innføres i egen tabell i regelverkssamlingen og oppbevares til neste regelverkssamling.

Endring av forskrift om innredning og om forpleiningstjenesten på skip

Innledning

Sjøfartsdirektoratet har fastsatt endringer i forskrift om innredning og om forpleiningstjenesten på skip. Forslag til endringer i forskriften var på høring i perioden 2. juli til 24. september 2012.

Bakgrunnen for endringsforskriften er at Norge har ratifisert den internasjonale konvensjon om sjøfolks arbeids- og levevilkår. Konvensjonen trer i kraft 20. august 2013. På engelsk heter konvensjonen «Maritime Labour Convention, 2006», og forkortelsen «MLC» benyttes også i Norge.

Kort om forskriftsendringene

Hovedformålet med endringsforskriften har vært å gjennomføre MLC kapittel 3 om innredning, rekreasjonstilbud, kost og forpleining. Sjøfartsdirektoratet har i forbindelse med disse endringene benyttet anledningen til å rydde opp i språk og uklarheter i forskriften. Det har imidlertid ikke blitt gjort enn fullstendig gjennomgang av forskriften med hensyn til språk, struktur mv. i henhold til Sjøfartsdirektoratets pågående regelverksprosjekt.

Reglene i eksisterende ILO-konvensjoner nr. 92 og 133 skal fortsette å gjelde for eksisterende skip etter MLCs ikrafttredelse. Reglene i konvensjonene har blitt tatt inn i forskriften i stedet for at det vises til i konvensjonene, slik at det klart fremgår av forskriftsteksten hvilke krav som gjelder. Forskriftens henvisninger til i ILO-konvensjon nr. 68 er erstattet med MLCs regler.

For øvrig er det viktig å merke seg at fordi henvisningene til ILO-konvensjon nr. 68, 92 og 133 er strøket fra forskriftsteksten, vil leddene i flere bestemmelser forskyves slik at annet ledd blir første ledd osv. I enkelte bestemmelser er også leddene omplassert innenfor den angjeldende bestemmelse uten at dette innebærer regelendringer.

Merknader til enkelte bestemmelser i forskriften

Til § 1 Virkeområde

Det er ingen nedre bruttotonnasjegrænse for skip som omfattes av MLCs regler. Dette i motsetning til skip som omfattes av ILO-konvensjon nr. 92 og 133. Denne forskjellen fremgår av endringer i forskriftens § 1 første ledd, hvor det ikke lenger er

noen bruttotonnasjengrense for skip som blir «nytt skip» etter MLCs ikrafttredelse 20. august 2013.

Til § 2 Definisjoner

Bokstav a:

To nye anerkjente klasseinstitusjoner, RINA og ClassNK, er tatt inn i forskriften.

Bokstav b:

«Bemannet lekter» er omdefinert. Begrunnelsen er at fordi ingen lektere har bemanningsoppgave, falt samtlige lektere utenfor forskriften med den tidligere definisjonen.

Bokstav f:

Ettersom det er behov for å skille tidligere «eksisterende skip» og tidligere «nytt skip» fra skip som er «nytt skip» fra og med MLCs ikrafttredelse 20. august 2013, er tidligere eksisterende skip definert som «eksisterende skip kategori 2» og tidligere «nytt skip» definert som «eksisterende skip kategori 1». Når det i forskriften kun står «eksisterende skip», menes både eksisterende skip kategori 1 og 2.

Bokstav n:

«Nytt skip» vil være skip hvor kjølen strekkes, eller som er på et tilsvarende byggetrinn 20. august 2013 eller senere.

Bokstav q:

Det er ingen definisjon av Sjø sikkerhetskonvensjonen (SOLAS) i forskriften, på tross av at begrepet brukes i nåværende forskriftstekst. Det er derfor nødvendig å ta inn en definisjon av konvensjonen i forskriften.

Bokstav r:

Nye bestemmelser om spesialskip (SPS) følger av MLC. Spesialskip er derfor definert i § 2 bokstav s i samsvar med definisjonen i MLC standard A3.1.6 bokstav d.

Tidligere bokstav i og r er strøket:

Tidligere bokstav i hadde en definisjon av «hurtigbåt», og tidligere bokstav r hadde en definisjon av «voksen». Definisjonene er strøket fordi begrepene ikke brukes i forskriften.

Til § 5 Kontroll og besiktelse av innredningen med utstyr, inventar m.m.

Gjeldende praksis for bruk av anerkjent klasseinstitusjon er presisert i første ledd.

Henvisning til forskrift er tilføyd i første ledd bokstav b, fordi krav til rømningsveier på lasteskip følger av forskrift om bygging av passasjer-, lasteskip og lektere.

Til § 6 Konvensjonskrav:

Bestemmelsen er opphevet. Omtalen av ILO-konvensjon nr. 92 og 133 i bestemmelsens første og annet ledd er ikke lenger relevant fordi reglene i konvensjonene er tatt inn i forskriften. Omtalen av Sjø sikkerhetskonvensjonen i tredje ledd er overflødig, fordi det som står der fremgår av den enkelte bestemmelse i forskriften.

Til § 7 Dokumentasjon

Begrepet «dokumentasjon» anses mer dekkende for bestemmelsens innhold enn «tegninger». Bestemmelsens overskrift er som en følge endret fra «tegninger» til

«dokumentasjon». Det samme gjelder flere steder i bestemmelsen hvor dette anses å være mer presis språkbruk.

Gjeldende praksis for bruk av anerkjent klasseinstitusjon er presisert i første ledd.

I første ledd bokstav b, er det presisert at innredningstegninger skal ha en målestokk som «klart» viser den etterspurte informasjon. Krav til målestokk 1/50 er strøket.

Til § 9 Beliggenhet

Henvising til forskrift er tilføyd i tredje ledd, fordi krav til rømningsveier på lasteskip følger av forskrift om bygging av passasjer-, lasteskip og lektere.

Til § 10 Bygging

Endringene i første ledd bokstav l tredje punktum om krav til skilting av nødutgang på engelsk, er i samsvar med utviklingen på norske skip. Norsk språk er ikke like ofte brukt som arbeidsspråk nå som tidligere, og ofte er norske personer i mindretall om bord. For øvrig er engelsk et språk som blir forstått av de langt fleste om bord, og i hvert fall gjelder dette språk som brukes på skilt. Uansett vil kravet etter Sjøfartsdirektoratets mening være tilstrekkelig, fordi det også skal vurderes om det er nødvendig med skilt på skipets arbeidsspråk i tillegg til skilt på engelsk.

I annet ledd bokstav d er begrepet «innkjøpt» erstattet med «innflagges», fordi Sjøfartsdirektoratet anser at dette er gjeldende rett.

Til § 15 Krav til innredningens størrelse

Overskriften «Krav til innredningens størrelse» anses å være mer presis enn «Størrelsen av soverommene/lugarene m.m.». Bestemmelsens overskrift er som en følge endret tilsvarende.

Til § 18 Spiserom, dagrom mv.

Kravet til eget spiserom for skipsfører og offiserer er ikke relevant, ettersom skillet mellom offiserer og mannskap er foreldet i dette henseende. Det er heller ikke krav til separate spiserom i MLC.

Til § 23 Sykerom

Sjøfartsdirektoratets praksis er at det kreves én køye i sykerommet etter tredje ledd.

Til § 24 Byssas størrelse, utstyr m.m.

I sjette og sjuende ledd er reglene om arrangement av vaskekommer i byssa endret, slik at utslagsvasken kan erstatte vaskekom for håndvask under forutsetning av at kranen på utslagsvasken er utstyrt med sensor for berøringsfri betjening eller et langt håndtak som kan betjenes med albuene. Den alternative løsningen anses å ivareta hygienehensyn. Videre kan en av oppvaskkommene erstattes med oppvaskmaskin. Kravet om fire vaskekommer i byssa stammer fra en tid hvor det ikke var vanlig med oppvaskmaskin. I dag har de fleste skip oppvaskmaskin. Mattilsynet anbefaler også at det brukes oppvaskmaskin for oppvask. Sjøfartsdirektoratet har erfart, spesielt på mindre skip med små bysser, at det ofte er problemer med å få plass til fire vaskekommer. Det er som regel liten plass til å tilberede mat i byssa, slik at det vil være en fordel å få frigitt plass ved å fjerne en unødvendig vaskekom. Rederiet kan velge mellom den eksisterende og den nye løsningen for byssearrangement ut fra hva som anses mest hensiktsmessig.

Til § 25 Proviant-, kjøle- og fryserom

Bestemmelsen får anvendelse både på eksisterende og nytt skip. Etter Sjøfartsdirektoratets mening er dette nødvendig for at rederiet og skipsfører skal kunne oppfylle sine forpliktelser etter § 28 om forsvarlig oppbevaring av proviant. MLC er en internasjonal minstestandard som ikke har krav til fryserom, men det er gjort klart i konvensjonen at det ikke skal være forskjellige standarder for kost og forpleining på eksisterende skip og nytt skip som seiler under en ratifiserende medlemsstats flagg. Dette er også grunnen til at ILO-konvensjon nr. 68 erstattes av MLCs regler om kost og forpleining når MLC trer i kraft.

Til §§ 24 niende ledd, 25 fjerde ledd, 28 annet ledd og 33 sjette ledd

Hyppigheten av inspeksjonene avgjøres på grunnlag av rederiets skjønnsmessige vurdering av hva som er nødvendig for å sikre løpende etterlevelse av de ulike kravene i bestemmelsene.

Til § 35 Besetning med forskjellige nasjonale vaner og skikker

Overskriften «Besetning med forskjellige nasjonale vaner og skikker» anses å være mer presis enn «Utenlandske mannskaper». Bestemmelsens overskrift er som en følge endret tilsvarende.

Generelt

I flere bestemmelser i forskriften var det tidligere fastsatt krav til nytt skip ved at det sto at disse kravene «videre gjelder for» eller «gjelder dessuten» for nytt skip. I ny forskriftstekst er disse uttrykkene erstattet med «gjelder i tillegg» for nytt skip. Når det i forskriften står at gitte krav gjelder for eksisterende skip kategori 1 i tillegg til de foregående ledd i en bestemmelse, innebærer dette at krav som er fastsatt for eksisterende skip kategori 2 også gjelder for eksisterende skip kategori 1, med mindre det fremgår av bestemmelsen at kravene til eksisterende skip kategori 1 er strengere enn for skip kategori 2. Det samme gjelder skip som er nytt fra og med 20. august 2013, slik at krav til eksisterende skip (kategori 1 og 2) også kommer til anvendelse på nytt skip med mindre det fremgår av bestemmelsen at kravene for nytt skip er strengere enn for eksisterende skip.

I krafttredelse

Forskriftsendringene trer i kraft 20. august 2013, samtidig med den internasjonale konvensjon om sjøfolks arbeids- og levevilkår (MLC).

Olav Akselsen
Sjøfartsdirektør

Bjørn Pedersen
avdelingsdirektør

Forskrift om endring av forskrift 15. september 1992 nr. 707 om innredning og om forpleiningstjenesten på skip

Fastsatt av Sjøfartsdirektoratet 10. desember 2012 med hjemmel i lov 16. februar 2007 nr. 9 om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven) § 2, § 21, § 22, § 25, § 26 og § 29, jf. delegeringsvedtak 16. februar 2007 nr. 171 og delegeringsvedtak 31. mai 2007 nr. 590.

I

Forskrift 15. september 1992 nr. 707 om innredning og om forpleiningstjenesten på skip skal lyde:

Kapittel 1 Generelle bestemmelser

§ 1

Virkeområde

(1) Forskriften gjelder for:

- a) nytt skip,
- b) eksisterende skip med en bruttotonnasje på 50 eller mer,
- c) bemannet lekter.

(2) Eksisterende skip kategori 2 med en bruttotonnasje mellom 50 og 500, og lektere, skal generelt oppfylle bestemmelsene i de forskrifter som gjaldt på den tid skipet eller lekteren ble bygget, med eventuelle endringer som er gitt anvendelse for eksisterende skip kategori 2 eller lektere. Disse bestemmelsene behøver likevel ikke håndheves strengere enn det som er uttrykt i forskriften her, såfremt den sikkerhetsmessige norm i de forskrifter som gjaldt på den tid skipet eller lekteren ble bygget er ivaretatt.

(3) Forskriften gjelder likevel for eksisterende skip kategori 2 med en bruttotonnasje mellom 50 og 500, samt lektere, som

- a) ombygges,
- b) gjennomgår en større reparasjon hvor innredningen berøres, eller
- c) anses å ha en slik innredningsmessig standard at innredningen er utilstrekkelig.

(4) For eksisterende skip kategori 2 med en bruttotonnasje mellom 50 og 500, og lektere, kan Sjøfartsdirektoratet etter en konkret vurdering av sikkerheten ut fra for eksempel skipets eller lekterens generelle byggetekniske utførelse, utstyr, arrangement og tilstand, bestemme at skipet helt eller delvis skal oppfylle reglene i forskriften her.

(5) På skip hvor besetningen ikke har fast opphold om bord, gjelder forskriften her i den utstrekning det er rimelig og praktisk mulig i det enkelte tilfellet, jf. § 8 første og annet ledd.

(6) Forskriften gjelder ikke for fiske- og fangstfartøy eller fritidsbåter.

§ 2

Definisjoner

I denne forskriften betyr:

- a) «*Anerkjent klasseinstitusjon*»: Klasseinstitusjoner som departementet har inngått overenskomst med i medhold av skipssikkerhetsloven § 41:
1. Det Norske Veritas (DNV)
 2. Lloyd's Register of Shipping (LRS)
 3. Bureau Veritas (BV)
 4. Germanischer Lloyd (GL)
 5. American Bureau of Shipping (ABS).
 6. Registro Italiano Navale (RINA).
 7. Nippon Kaiji Kyokai (ClassNK).
- b) «*Bemannet lekter*»: Lekter som på grunn av sin operasjon har personell om bord utover fortøyning eller klargjøring til slep.
- c) «*Besetning*»: Skipsføreren og enhver person om bord som utfører arbeid i fartøyets tjeneste.
- d) «*Bruttotonnasje*»: Den tallverdi som er oppgitt som bruttotonnasje i målebrevet. Dersom det i målebrevet er oppgitt sikkerhetstonnasje i anmerkningsrubrikken, gjelder tallverdien for denne som bruttotonnasje.
- e) «*Drikkevann*»: Vann til drikke, matlaging og personlig hygiene.
- f) «*Eksisterende skip*»:
1. Eksisterende skip kategori 1: Skip hvor kjølen er strukket, eller som var på et tilsvarende byggetrinn, fra og med 1. november 1992 frem til 20. august 2013.
 2. Eksisterende skip kategori 2: Skip hvor kjølen er strukket, eller som var på et tilsvarende byggetrinn, før 1. november 1992.
- g) «*Fiske- og fangstfartøy*»: Fartøy som ervervsmessig benyttes til å fange fisk, herunder hval, sel, tang og tare eller andre levende ressurser i sjøen.
- h) «*Godkjent, typegodkjent og akseptert*»:
- (1) For utstyr som omfattes av skipsutstyrsforskriften: Typegodkjent av teknisk kontrollorgan og merket i henhold til nevnte forskrift.
 - (2) For annet utstyr:
 - 2.1 Godkjent: Et enkelt utstyr godkjent av Sjøfartsdirektoratet.
 - 2.2 Typegodkjent: Prototype godkjent av Sjøfartsdirektoratet med eller uten stikkprøvekontroll av serieproduksjon.
 - 2.3 Akseptert: Utstyr akseptert av Sjøfartsdirektoratet på bakgrunn av at det er godkjent eller typegodkjent av anerkjent klasseinstitusjon, annen offentlig eller privat institusjon, eller administrasjon i et land som har ratifisert Sjø sikkerhetskonvensjonen.
- i) «*ILO*»: (International Labour Organization) Den internasjonale arbeidsorganisasjonen.
- j) «*Innredning*»: Lugar, soverom, spiserom, kontorrom, bestikk, radiatorom, korridorer, oppholdsrom, sanitærrom, rekreasjonssteder, sykerom, bysse, proviant-, kjøle- og fryserom mv.
- k) «*Lasteskip*»: Ethvert skip som ikke er passasjerskip, fiske- og fangstfartøy, lekter eller fritidsfartøy.
- l) «*Lekter*»: Et skrog eller skip uten fremdriftsmaskineri som skal slepes eller skyves ved all forflytning og som anvendes til føring av last.

- m) «*Mannskap*»: Et annet medlem av skipets besetning enn skipsføreren eller offiserer.
- n) «*Nytt skip*»: Skip hvor kjølen strekkes, eller som er på et tilsvarende byggetrinn, 20. august 2013 eller senere.
- o) «*Offiser*»: Et annet medlem av besetningen enn skipsføreren, og som har denne betegnelsen i henhold til den til enhver tid gjeldende forskrift om kvalifikasjonskrav og sertifikatrettigheter for personell på norske skip.
- p) «*Passasjerskip*»: Et skip som kan føre mer enn 12 passasjerer eller som skal ha offentlig tillatelse til å føre passasjerer.
- q) «*Sjøsikkerhetskonvensjonen*»: Den internasjonale konvensjon om sikkerhet for menneskeliv til sjøs.
- r) «*Spesialskip*»: Et skip som er bygget i samsvar med IMO Code of Safety for Special Purpose Ships.

§ 3

Plikter

Rederiet, skipsføreren og andre som har sitt arbeid om bord skal utføre sine plikter i henhold til skipssikkerhetsloven og med de utfyllende bestemmelser som følger av forskriften her.

§ 4

Fravik

I enkelttilfeller kan Sjøfartsdirektoratet etter skriftlig søknad fravike forskriftens krav. Spesielle grunner må gjøre fraviket nødvendig og fraviket må være sikkerhetsmessig forsvarlig. Fravik må ikke være i strid med internasjonal overenskomst Norge har sluttet seg til.

§ 5

Kontroll og besiktelse av innredningen med utstyr, inventar m.m.

(1) Sjøfartsdirektoratet, eller anerkjent klasseinstitusjon hva angår lasteskip som er delegert til klasseinstitusjonen, skal ved bygging, ombygging og innkjøp av skip og bemannet lekter behandle plasseringen av innredningen, og herunder kontrollere

a) at krav til brannsikring i henhold til den til enhver tid gjeldende forskrift om sikringstiltak mot brann på skip som omfattes av Sjøsikkerhetskonvensjonen, eller sikringstiltak mot brann på skip som ikke omfattes av Sjøsikkerhetskonvensjonen er oppfylt,

b) at utganger, nødutganger, oppganger og nedganger er fullt forsvarlige, har påbudt bredde m.m., og er slik at det fra ethvert sted i innredningen til enhver tid er forsvarlig rømningsmulighet med bl.a. atkomst til redningsmidlene, jf. bestemmelsene i den til enhver tid gjeldende forskrift om redningsredskaper på passasjer- og lasteskip og den til enhver tid gjeldende forskrift om bygging av passasjer-, lasteskip og lektere.

(2) Ved bygging, ombygging og innkjøp av skip og bemannet lekter er rederiet ansvarlig for at det kontrolleres om følgende forhold tilfredsstillende kravene i denne forskrift:

- a) størrelsen på rommene, hygieniske og sanitære forhold m.m., utstyr, inventar og avløpsarrangement,
 - b) isolasjon og støyreduserende tiltak, samt at det foretas nødvendige målinger for å stadfeste at de fastsatte normer er oppfylt,
 - c) ventilasjon, oppvarming, belysning, samt at det foretas målinger for å konstatere at kravene er oppfylt.
- (3) Før byggingen eller ombyggingen påbegynnes skal Sjøfartsdirektoratet eller den det bemyndiger underrettes om hvordan kontroll i henhold til annet ledd ovenfor vil bli gjennomført.
- (4) Sjøfartsdirektoratet, eller den Sjøfartsdirektoratet bemyndiger, kan til enhver tid foreta uanmeldt tilsyn med at forholdene nevnt i annet ledd ovenfor er tilfredsstillende ivaretatt, og eventuelt gi de pålegg som anses nødvendig.

Kapittel 2

Planlegging av og tilsyn med besetningens lugarer mv.

§ 7

Dokumentasjon

- (1) For nytt skip skal Sjøfartsdirektoratet, eller anerkjent klasseinstitusjon hva angår lasteskip som er delegert til klasseinstitusjonen, forelegges følgende dokumentasjon i god tid før arbeidet med innredningen påbegynnes:
- a) Generalarrangementstegning i plan og profil.
 - b) Innredningstegninger i målestokk som klart viser plassering av innredningen, hvordan plassen er tenkt utnyttet med plassering av atkomstveier, utganger, nødutganger, utganger til redningsmidlene med bl.a. breddeangivelse på disse. Arealet av de enkelte rom som foreskrevet i § 14, § 16, § 17, § 18 og § 19, skal angis på tegningen.
 - c) Tegning av ventilasjonsarrangement i innredningen med tilhørende beskrivelse av anleggets tekniske hoveddata hvor oppvarmings- og kjølekapasitet skal være angitt for luftkondisjoneringsanlegg.
 - d) Ved mindre ominnredninger er det tilstrekkelig å sende inn generalarrangementstegning, samt tegning over de forandringer som skal foretas.
- (2) For eksisterende skip, hvor større forandringer i innredningen, utvidelse eller flytting av rom skal utføres, skal tegninger over planlagte forandringer innsendes i god tid før arbeidet påbegynnes.
- (3) Sjøfartsdirektoratet skal konsultere rederiet og besetningens organisasjoner når den innsendte dokumentasjonen avviker fra kravene i forskriften, og det oppstår spørsmål om hvilke hensyn som skal tas til de praktiske vansker som en ombygging eller forandring av innredningen og dens utstyr vil medføre.
- (4) Foretas det endringer i forhold til tidligere innsendte tegninger, skal disse sendes inn for ny behandling, og forandringene skal avmerkes med rødt.
- (5) Når arbeidet er avsluttet, skal det innsendes ett eksemplar av tegningene som viser arrangementet som utført.

§ 8

Lugarkapasitet mv.

(1) Lugarkapasitet og innredningens størrelse skal være tilstrekkelig til den sikkerhets- og tilleggsbemanning som til enhver tid skal være om bord i skipet eller lekteren, jf. den til enhver tid gjeldende forskrift om bemanning av norske skip.

(2) På skip som praktiserer skiftordning hvor de besetningsmedlemmer som avløses forlater skipet, skal det være innredningsbekvemmeligheter for ett skift. Hvor forholdene etter en konkret vurdering ikke gir mulighet for forskriftsmessige bekvemmeligheter på små fartøyer, kan Sjøfartsdirektoratet tillate avvik, men det skal minst være et hvilerom med liggeplass for ombordværende besetning, anretning for oppvarming av mat og drikke, og plass til å innta måltidene.

(3) Før avgjørelse tas om innredningsbekvemmeligheter for skiftordning eller anordning av hvilerom, skal det dokumenteres at tilfredsstillende underbringelse kan skje i land for besetningsmedlemmer som trenger dette av hensyn til avstand til egen bolig.

(4) Før Sjøfartsdirektoratet kan tillate at en ferge blir bygget med innredning kun for ett skift eller kun med hvilerom etter annet ledd, skal det foreligge en avtale mellom rederi og de interesserte sjømannsorganisasjoner om at redusert innredning kan godtas, og at det er anordnet tilfredsstillende boligforhold i land.

Kapittel 3 Innredningen

§ 9

Beliggenhet

(1) Beliggenheten, atkomst, konstruksjonen og arrangementet av innredningen for besetningen skal være slik at det er beskyttelse mot vær og sjø, og isolering mot varme, kulde, sterk støy og utslipp fra andre deler av skipet.

(2) Innredningen skal ligge midtskips eller akter. I særskilte tilfeller, dersom skipets størrelse, skipstype eller tilsiktet drift gjør enhver annen plassering urimelig eller upraktisk, kan Sjøfartsdirektoratet tillate at innredningen legges forut i skipet, men innredningen skal ikke i noe tilfelle ligge forut for kollisjonsskottet.

(3) Innredningsarrangement skal være slik at bestemmelsene om atkomst til redningsmidlene mv., er i samsvar med den til enhver tid gjeldende forskrift om redningsredskaper m.m. på passasjer- og lasteskip og den til enhver tid gjeldende forskrift om bygging av passasjer-, lasteskip og lektere.

(4) Det er tillatt med en dør fra soverom for to personer til badrom dersom badrommet kun er beregnet for vedkommende soverom. Det er tillatt med en dør fra to soverom til badrom dersom hvert av soverommene er beregnet for en person, og badrommet kun er beregnet for disse soverom.

- (5) På tankskip skal innredningen ikke plasseres over lastetanker, sloptanker, pumperom eller kofferdammer som skiller lastetankene eller sloptankene fra den øvrige del av skipet.
- (6) Dørken skal i sin helhet ligge over sommerlastemerket. På passasjerskip med en bruttotonnasje på 50 eller mer og på lasteskip med en bruttotonnasje under 500 kan Sjøfartsdirektoratet likevel tillate at innredningen plasseres slik at dørken kommer under sommerlastemerket. I liten kystfart og større fart kan dørken ligge inntil 1 m under sommerlastemerket, i mindre fart enn liten kystfart kan dørken ligge inntil 1,20 m under sommerlastemerket. På spesialskip kan innredningen legges under lastelinjen dersom det er tilfredsstillende lys og ventilasjon, men ikke i noe tilfelle rett under arbeidskorridorer.
- (7) I innredningen skal lysventiler i skipssiden være plassert i samsvar med regel 23 i Den internasjonale konvensjon om lastelinjer av 5. april 1966. Hvor konstruksjonene gjør det nødvendig, kan det godkjennes at lysventiler sløyfes, jf. § 13 annet ledd bokstav a.
- (8) Baderom og andre sanitærom skal plasseres i nær tilknytning til soverommene.
- (9) Sykerom skal være anordnet og plassert slik at det er lett å komme til, og pasientene kan anbringes bekvemt og få nødvendig behandling og stell under alle værforhold. Sykerom skal være plassert lengst mulig vekk fra støykilder som maskinrom, propell, baugpropell etc.
- (10) Bysse, proviant-, fryse- og kjølerom skal ha en hensiktsmessig beliggenhet. Ved plassering av proviantrum mv. skal det tas hensyn til at forringelse av provianten som følge av kondens, sterk varme, forurensning og skadedyr mv. unngås, og at oppbevaringsrommene er plassert så nær byssa som praktisk mulig. Byssa skal plasseres med hensiktsmessig atkomst til spiserommene og slik at den blir best mulig opplyst ved naturlig lys, og skal i tillegg ha nødvendig kunstig lys i samsvar med § 13 fjerde ledd.

§ 10

Bygging

- (1) For eksisterende skip kategori 2 gjelder følgende:
- Det skal ikke være direkte åpninger inn til soverommene fra lasterom, maskinrom, bysser, malerrom, tørkerom, felles vaskerom, vannklosetter, eller fra rom for maskin- og dekkrekvisita og større mengder av andre rekvisita. Den del av skottet som skiller disse rommene fra soverom og ytre skott skal være solid bygget av stål eller annet godkjent materiale, og være vanntett og gasstett.
 - Ytre skott til soverom og spiserom skal være tilstrekkelig isolert. All maskininnfatning og alle skott som avgrenser bysser og andre rom hvor det oppstår varme, skal være tilstrekkelig isolert når det er en mulighet for at det oppstår varmevirkninger i tilstøtende lokaler og korridorer. Det skal også treffes foranstaltninger for å beskytte mot varmevirkninger fra damp- og/eller varmtvannsledninger.
 - Indre skott skal være av godkjent materiale.
 - Soverom, spiserom, dagrom og korridorer i besetningens del av skipet skal være tilstrekkelig isolert for å forebygge kondensasjon og overoppheting.

e) Hoveddamprør og spilldamprør fra vinsjer og lignende skal ikke gå igjennom innredning for besetningen, og når det er teknisk mulig, heller ikke i korridorer som fører dit. Hvis dette ikke er teknisk mulig, skal rørene være tilstrekkelig isolert og innkapslet.

f) Innvendig paneling eller kledning skal være av et materiale som har en overflate som er enkel å holde ren.

g) Veggflater og tak i soverom og spiserom skal være enkle å holde rene, og hvis de blir malt skal de holdes i lyse farger. Kalkmaling skal ikke brukes.

h) Veggflatene skal fornyes eller repareres etter behov.

i) Gulvene i all innredning for besetningen skal være av godkjent materiale og konstruksjon, ha en overflate som er ugjennomtrengelig for fuktighet, og være enkle å holde rene.

j) Når gulvene er laget av komposisjonsmateriale, skal sammenføyningene hvor gulv og vegger møtes være avrundet eller profilert for å unngå sprekker.

k) Det skal være tilstrekkelig avløp for vann.

l) Atkomst til utganger og nødutganger (rømningsveier) merkes med retningsvisere i form av selvlysende piler, grønt lys o.l. Merkingen skal være plassert maksimum 0,5 m over dekk og skal gi tilstrekkelig veiledning også i mørk eller røykfylt rømningsvei. Dørene skal merkes på et sted over eller ved siden av døren hvor det er godt synlig, med betegnelsen «utgang» henholdsvis «nødutgang» på engelsk, og om nødvendig også på skipets arbeidsspråk.

(2) Eksisterende skip kategori 1 og nytt skip skal i tillegg til kravene i første ledd oppfylle følgende krav, men slik at bokstav d også gjelder for eksisterende skip kategori 2:

a) Materialet som skal benyttes i innredningen skal være godkjent. På nytt skip skal gulv i innredning for besetningen være av sklisikkert materiale. Det skal foretas nødvendige bygningsmessige tiltak for å beskytte innredningen mot for høyt støynivå, jf. den til enhver tid gjeldende forskrift om arbeidsmiljø, sikkerhet og helse for arbeidstakere på skip.

b) Dørk, skott og tak i sanitærrom skal være av stål eller annet godkjent vanntett materiale og isolert mot ytterskott.

c) Skott, i innredningen etc. skal ellers bestå av slike materialer at det oppnås tilfredsstillende reduksjon av støy og brann, jf. kravene i den til enhver tid gjeldende forskrift om arbeidsmiljø, sikkerhet og helse for arbeidstakere på skip, og i de til enhver tid gjeldende forskrifter om sikringstiltak mot brann.

d) Takhøyden i innredningen skal være minst 1.980 mm på eksisterende skip. På eksisterende skip som innflagges, kan fri takhøyde i soverommene være 1.900 mm. På nytt skip skal takhøyden i innredningen, hvor full bevegelsesfrihet er nødvendig, være minst 2.030 mm. Sjøfartsdirektoratet kan tillate en reduksjon i takhøyden i et område i innredningen når dette finnes rimelig, og reduksjonen ikke vil gjøre det ubekvem for besetningen.

e) Døråpningen til private dagrom, soverom og sanitærrom skal ha tilstrekkelig bredde.

f) Dører fra større felles oppholdsrom skal slå utover eller utstyres med sparkepanel med minstestørrelse 0,2 m².

g) Dører til maskinrom skal være av stål eller likeverdig materiale og isolert som skottet den er plassert i, være selvlukkende og gasstette.

h) I innredningen er mannhull eller andre åpninger til brennoljetanker kun tillatt i korridorer.

i) Utganger skal anordnes fra blindganger som er over 3 m lange, med mindre det er anvendt ubrennbare materialer i korridor skott og takplater. I slike tilfelle kan blindganger være inntil 7 m. Utganger fra innredningen skal ellers anordnes hvor det anses sikkerhetsmessig nødvendig, jf. Sjøsikkerhetskonvensjonen Regel II-2/45.1.4.

j) På skip med en bruttotonnasje på 50 eller mer, men under 500, skal det på alle dekk i innredningen være minst to helt atskilte nødutganger fra hvert begrenset rom eller gruppe av rom.

k) På skip med en bruttotonnasje på 500 eller mer kommer bestemmelsene i Sjøsikkerhetskonvensjonen, Regel II-2/45.1.1 og 45.1.4 til anvendelse.

l) På skip med en bruttotonnasje over 100 og på mindre skip som holder kosten, skal det innredes eget rom for bysse, jf. § 24.

m) Dørk, skott og tak i bysse, proviantrom, fryse- og kjølerom skal være av stål eller annet materiale som er hygienisk og lett å holde rent, og i henhold til den til enhver tid gjeldende forskrift om sikringstiltak mot brann.

n) Skip med en bruttotonnasje på 3000 eller mer skal ha eget oppvaskrom med mindre byssa er innredet med egen avdeling utstyrt i overensstemmelse med § 24 sjuende ledd. På skip med en bruttotonnasje under 3000 kan oppvask foregå i byssa, dersom den er utstyrt som anført i § 24 sjuende ledd.

o) På alle skip som skal ha bysse, skal det innredes eget rom til oppbevaring av proviant.

§ 11

Ventilasjon

(1) Soverom og spiserom skal være godt ventilert. Ventilasjonssystemet skal være regulerbart for å holde god luft, og for å sikre nok luftsirkulasjon under alle vær- og klimaforhold.

(2) I innredning som ligger umiddelbart over brennoljetanker, skal det være anordnet mekanisk luftavtrekk direkte til fri luft.

(3) Fra vaskerom og klosetter skal det være mekanisk avtrekk direkte til fri luft, uavhengig av andre deler av lokalene.

(4) Fra sykerom skal det være avtrekk direkte til fri luft uavhengig av andre avtrekkskanaler. Dette gjelder også for naturlig ventilasjon.

(5) Eksisterende skip med en bruttotonnasje på 500 eller mer, og skip hvor innredning for besetningen er tillatt plassert som anført i § 9 sjette ledd, skal være utstyrt med mekanisk ventilasjon.

(6) Ventilasjonsanlegget skal ha kapasitet slik at hvert rom i innredningen tilføres minst 30 m³ frisk luft pr. person pr. time. Radiorum skal ha minst 10 luftvekslinger pr. time. Ventilasjonsluftens inntak og utløp skal være regulerbar. Utløp fra soverom til korridorer og ellers hvor nødvendig, skal

være utstyrt med lydfele. Luften må kunne stenges av i hver lugar og hvert oppholdsrom. Hvis ikke automatisk stengning er anordnet, skal ventilasjonssystemet kunne stanses fra ett eller flere steder utenfor innredningen, samt fra broen. Hovedinntak og hovedutløp i alle ventilasjonssystemer skal kunne lukkes utenfor vifterommet i tilfelle brann. Det skal finnes reservemateriell om bord i samsvar med anbefaling fra ventilasjonsanleggets produsent eller leverandør. På nytt skip skal ventilasjonsanlegget være konstruert for å hindre eller kontrollere spredning av sykdommer.

(7) På skip som har sertifikat for europeisk fart eller uinnskrenket fart og seiler mellom 40° N og 40° S, skal oppholdsrom utstyres med klimaanlegg som minst skal være dimensjonert som følger:

a) Ved utetemperatur +35 °C med ca. 70 % relativ fuktighet skal inne temperatur på +27 °C med ca. 50 % relativ fuktighet kunne oppnås. Det må ikke benyttes mer enn 50 % returluft.

b) Anleggets kjølemaskineri og luftkjølere skal dessuten være tilpasset slik at ved ute-temperatur på +28 °C med ca. 80 % relativ fuktighet skal innetemperatur på +24 °C med ca. 50 % fuktighet kunne oppnås.

c) De under bokstav a og b nevnte krav må kunne oppnås basert på den friskluftsmengde som er angitt i sjette ledd.

(8) Skip som har sertifikat for fartsområde hvor det ikke kreves klimaanlegg, skal være utstyrt med mekanisk ventilasjon.

(9) På skip med en bruttotonnasje på 200 eller mer, og mindre skip som anvendes i større fart enn stor kystfart, skal bysse og proviantrom være utstyrt med tilstrekkelig mekanisk regulerbar ventilasjon, som skal være uavhengig av andre ventilasjonssystemer.

§ 12

Oppvarming

(1) Innredningen skal være tilstrekkelig oppvarmet slik at det holdes minimumstemperatur på +20 °C ved en utetemperatur på -15 °C i alle oppholdsrom.

(2) Oppvarmingsanlegg skal alltid kunne settes i drift når besetningen bor eller arbeider ombord.

(3) Oppvarmingen skal skje ved hjelp av varmt vann, varm luft eller elektrisitet. På eksisterende skip kan oppvarmingen skje ved hjelp av damp.

(4) På skip hvor oppvarmingen skjer ved ovn, skal det påses at ovnen er stor nok og ordentlig satt opp og skjermet, samt at luften ikke blir forurenset. Radiatorer og andre oppvarmingsapparater skal være avskjermet slik at risiko for brann, fare eller ulemper for beboerne unngås.

(5) Oljeovner og transportable ovner er ikke tillatt.

§ 13

Belysning

(1) For eksisterende skip kategori 2 gjelder følgende:

a) Bortsett fra særskilte arrangementer som er tillatt på passasjerskip etter § 14 annet ledd bokstav d, skal soverom og spiserom være ordentlig opplyst av naturlig lys, og være utstyrt med godt kunstig lys.

b) All annen innredning for besetningen skal være ordentlig opplyst. Det minste som kreves av naturlig lys i oppholdsrommene, er at det skal være mulig for en person med normalt syn, på en klar dag å lese alminnelig avistrykk i en hvilken som helst del av rommet hvor man kan bevege seg fritt. Når det ikke er praktisk mulig å plassere oppholdsrom slik at det blir tilgang til naturlig lys, er kunstig lys tillatt på samme vilkår som for naturlig lys.

c) På alle skip skal det være elektrisk lys i innredning for besetningen. Hvis det ikke er to uavhengige elektrisitetskilder til belysning, skal det sørges for reservebelysning ved lamper eller belysningsapparater til nødbruk.

d) Kunstig belysning skal være arrangert slik at den gjør størst mulig nytte for rommets beboere.

e) I soverom skal det være en elektrisk leselampe ved hodegjerdet av hver køye.

(2) Eksisterende skip kategori 1 og nytt skip skal i tillegg til kravene i første ledd oppfylle følgende krav:

a) Hvor det er akseptert å plassere innredningen slik at kravet til naturlig lys ved lysventiler i skipsside ikke kan etterkommes, anvendes tilstrekkelig kunstig lys.

b) Ved måling av gjennomsnittlig belysning i et rom, skal alle elektriske lyskilder som normalt er i bruk, være påslått. Når lysmålingene utføres, skal alt naturlig lys være avskjermet. Det skal tas målinger midt i rommet og i hvert hjørne. Målingene foretas 1 m over gulvet.

c) Når skipet ligger under land med personer om bord eller det kan forventes ferdsel til og fra skipet, skal kunstig belysning opprettholdes ved hjelp av skipets kraftkilde eller landtilkopling.

(3) Kravet til naturlig lys regnes å være tilfredsstilt når følgende er oppfylt:

a) I soverom når glassflaten er 0,14 m². Er soverommet utstyrt med to rektangulære ventiler, skal glassflaten til sammen være minst 0,14 m².

b) I spiserom og dagrom minst 0,14 m² glassflater i hvert rom, eventuelt fordelt på to ventiler.

(4) Kunstig belysning skal tilfredsstille følgende krav:

a) Den gjennomsnittlige kunstige belysning i hvert oppholdsrom skal være minst 150 lux.

b) For øvrig skal det være tilstrekkelig belysning til at de nødvendige gjøremål kan utføres.

(5) På skip som er utstyrt med generator som bare er tilknyttet hovedmotor, skal oppholdsrom samt korridor og trappeoppganger i tillegg utstyres med tilstrekkelig lys ved strøm fra batterier (nødlis). Når besetningen bor eller arbeider om bord, skal det elektriske lysanlegget kunne settes i drift.

§ 14

Soverom

(1) Denne bestemmelsen gjelder når det er nødvendig med soveplass om bord.

(2) For eksisterende skip kategori 2 gjelder følgende:

a) På skip med en bruttotonnasje på 100 eller mer skal skipsføreren, maskinsjefen og overstyrmannen ha hvert sitt soverom utstyrt med vaskeservant med kaldt og varmt drikkevann.

b) Antall personer pr. soverom skal ikke overstige følgende:

1. Offiserer som leder en avdeling, samt styrmenn og maskinister som leder en vakt: En person pr. rom.

2. Andre offiserer: En person pr. rom når det er mulig, og ellers inntil to personer pr. rom.

3. Annen besetning: Inntil to personer pr. rom.

4. På passasjerskip med en bruttotonnasje under 3000 er soverom for inntil fire personer tillatt.

c) Det største antall personer som kan innkvarteres i et soverom, skal være merket på en varig og leselig måte på et sted i rommet hvor det er godt synlig.

d) På passasjerskip med en bruttotonnasje på 3.000 eller mer hvor det på grunn av skipets konstruksjon ikke lar seg gjøre å plassere alle soverommene slik at de blir opplyst ved naturlig lys, er det tillatt bare å ha kunstig belysning på enkelte soverom for to personer.

e) Det skal være så mange soverom at kvinnelige og mannlige besetningsmedlemmer får atskilte rom.

f) Forpleiningspersonalet bør ikke ha soverom sammen med det vaktgående mannskapet.

(3) For eksisterende skip kategori 1 gjelder følgende krav i tillegg til kravene i første ledd:

a) På andre skip enn passasjerskip, skal besetningen ha hvert sitt soverom når skipets størrelse, den beskjeftigelse det skal benyttes i og arrangementet om bord gjør dette rimelig og mulig.

b) Hvor det er mulig på skip med en bruttotonnasje på 3000 eller mer, skal skipsføreren, maskinsjefen og overstyrmannen i tillegg til sine soverom ha tilstøtende salong, dagromrom eller tilsvarende ekstraareal.

c) På andre skip enn passasjerskip med en bruttotonnasje på 5000 eller mer, skal alle soverom være utstyrt med vaskeservant med kaldt og varmt drikkevann, unntatt når slik vaskeservant er plassert i badrom i samsvar med

§ 20 åttende ledd bokstav b til d.

(4) For nytt skip gjelder følgende krav i tillegg til kravene i første og annet ledd:

a) På andre skip enn passasjerskip skal besetningen ha hvert sitt soverom.

For skip med en bruttotonnasje under 3000, samt spesialskip, kan Sjøfartsdirektoratet tillate unntak fra dette kravet etter konsultasjon med de berørte rederi- og sjømannsorganisasjoner. Spesielle grunner må gjøre unntaket nødvendig, og det må være sikkerhetsmessig forsvarlig.

b) På skip med en bruttotonnasje under 3000 som ikke er passasjerskip eller spesialskip, kan ikke mer enn to medlemmer av besetningen pr. soverom tillates. På spesialskip kan mer enn fire personer pr. soverom tillates.

c) Skipsføreren, maskinsjefen og overstyrmannen skal i tillegg til sine soverom ha et tilstøtende oppholdsrom, dagrom eller tilsvarende ekstraareal. Det skal vurderes om disse bekvemmelighetene kan utvides til å gjelde førstemaskinist. På skip med en bruttotonnasje under 3000 kan Sjøfartsdirektoratet tillate unntak fra dette kravet etter konsultasjon med de

berørte rederi- og sjømannsorganisasjoner. Spesielle grunner må gjøre unntaket nødvendig, og det må være sikkerhetsmessig forsvarlig.

d) Alle soverom, unntatt på passasjerskip, skal være utstyrt med vaskeservant med kaldt og varmt drikkevann. Dette gjelder ikke når det er slik vaskeservant i privat badetrom. På skip med en bruttotonnasje under 200 kan Sjøfartsdirektoratet tillate unntak fra dette kravet etter konsultasjon med de berørte rederi- og sjømannsorganisasjoner, og når det er rimelig på bakgrunn av skipets størrelse og antall personer om bord.

§ 15

Krav til innredningens størrelse

(1) For eksisterende skip kategori 2 gjelder følgende:

a) På lasteskip skal gulvarealet pr. person i soverom for ett medlem av mannskapet være minst $3,50 \text{ m}^2$ på skip med en bruttotonnasje under 200, og minst $4,00 \text{ m}^2$ på skip med en bruttotonnasje på 200 eller mer.

b) På lasteskip skal gulvarealet pr. person i soverom for to medlemmer av mannskapet være minst $2,50 \text{ m}^2$ på skip med en bruttotonnasje under 200, og minst $3,00 \text{ m}^2$ på skip med en bruttotonnasje på 200 eller mer.

c) På passasjerskip skal gulvarealet pr. person i soverom for mannskap være minst $2,00 \text{ m}^2$ på skip med en bruttotonnasje under 200, og minst $3,00 \text{ m}^2$ på skip med en bruttotonnasje på 200 eller mer.

d) Redusert gulvareal er tillatt dersom det i tillegg innredes særskilt dagrom, og gulvarealet samlet sett er i henhold til kravene om gulvareal i bokstav a til c.

e) I soverom for offiserer, hvor det ikke er privat salong eller dagrom, skal gulvarealet pr. person være minst $4,50 \text{ m}^2$ på skip med en bruttotonnasje under 200, og minst $6,50 \text{ m}^2$ på skip med en bruttotonnasje på 200 eller mer.

(2) For eksisterende skip kategori 1 gjelder følgende i tillegg til kravene i første ledd:

a) På lasteskip skal gulvarealet pr. person i soverom beregnet til mannskap skal være minst

1. 3.75 m^2 på skip med en bruttotonnasje på 1000 eller mer, men under 3000,

2. 4.25 m^2 på skip med en bruttotonnasje på 3000 eller mer, men under 10000.

3. 4.75 m^2 på skip med en bruttotonnasje på 10000 eller mer.

b) På lasteskip skal gulvarealet pr. person i soverom beregnet på to medlemmer av mannskapet være minst

1. 2.75 m^2 på skip med en bruttotonnasje på 1000 eller mer, men under 3000,

2. 3.25 m^2 på skip med en bruttotonnasje på 3000 eller mer, men under 10000,

3. 3.75 m^2 på skip med en bruttotonnasje på 10000 eller mer.

c) På passasjerskip med en bruttotonnasje på 1000 eller mer, men under 3000, skal gulvarealet i soverom beregnet på mannskap være minst 2.35 m^2 pr. person på skip.

d) På passasjerskip med en bruttotonnasje på 3000 eller mer skal gulvarealet i soverom beregnet på mannskap være

1. 3.75 m² i rom beregnet på en person,
2. 6.00 m² i rom beregnet på to personer,
3. 9.00 m² i rom beregnet på tre personer,
4. 12.00 m² i rom beregnet på fire personer.

e) Redusert gulvareal er tillatt dersom det i tillegg innredes særskilt dagrom, og gulvarealet samlet sett er i henhold til kravene om gulvareal i bokstav a til d.

f) I soverom for offiserer skal, hvor det ikke er privat salong eller dagrom, gulvarealet pr. person være minst 6,50 m² på skip med en bruttotonnasje under 3000, og minst 7,5 m² på skip med en bruttotonnasje på 3000 eller mer.

(3) For nytt skip gjelder følgende i tillegg til kravene i første og annet ledd:

a) I enkeltrom for besetningen skal gulvarealet være minst

1. 4,5 m² på skip med en bruttotonnasje under 3000,
2. 5,5 m² på skip med en bruttotonnasje på 3000 eller mer, men under 10 000,
3. 7 m² på skip med en bruttotonnasje på 10 000 eller mer.

b) På skip med en bruttotonnasje under 200 kan Sjøfartsdirektoratet tillate unntak fra kravet til gulvareal i bokstav a etter konsultasjon med de berørte rederi- og sjømannsorganisasjoner, og når det er rimelig på bakgrunn av skipets størrelse og antall personer om bord.

c) For å skaffe soverom med enkeltkøye på skip med en bruttotonnasje under 3000, samt passasjerskip og spesialskip, kan Sjøfartsdirektoratet tillate et mindre gulvareal enn fastsatt i bokstav a. Spesielle grunner må gjøre unntaket nødvendig, og det må være sikkerhetsmessig forsvarlig.

d) På skip med en bruttotonnasje under 3000, som ikke er passasjerskip eller spesialskip, hvor det er to besetningsmedlemmer pr. soverom, skal gulvarealet være minst 7 m². På skip med en bruttotonnasje under 200 kan Sjøfartsdirektoratet tillate unntak fra dette kravet til gulvareal etter konsultasjon med de berørte rederi- og sjømannsorganisasjoner, og når det er rimelig på bakgrunn av skipets størrelse og antall personer om bord.

e) På passasjerskip og spesialskip skal gulvarealet i soverom for besetning som ikke gjør tjeneste som offiser, være minst

1. 7,5 m² rom for to personer,
2. 11,5 m² rom for tre personer,
3. 14,5 m² rom for fire personer.

f) På skip med en bruttotonnasje under 200 kan Sjøfartsdirektoratet tillate unntak fra kravet til gulvareal i bokstav e etter konsultasjon med de berørte rederi- og sjømannsorganisasjoner, og når det er rimelig på bakgrunn av skipets størrelse og antall personer om bord.

g) På spesialskip hvor det er fire personer pr. soverom, skal gulvarealet være minst 3,6 m² pr. person. På skip med en bruttotonnasje under 200 kan Sjøfartsdirektoratet tillate unntak fra dette kravet til gulvareal etter konsultasjon med de berørte rederi- og sjømannsorganisasjoner, og når det er rimelig på bakgrunn av skipets størrelse og antall personer om bord.

h) På andre skip enn passasjerskip og spesialskip skal soverom for personer som gjør tjeneste som offiser, hvor det ikke er privat oppholdsrom eller dagrom, være minst

1. 7,5 m² på skip med en bruttotonnasje under 3000,
2. 8,5 m² på skip med en bruttotonnasje på 3000 eller mer, men under 10 000,
3. 10 m² på skip med en bruttotonnasje på 10 000 eller mer.

i) På skip med en bruttotonnasje under 200 kan Sjøfartsdirektoratet tillate unntak fra kravet til gulvareal i bokstav h etter konsultasjon med de berørte rederi- og sjømannsorganisasjoner, og når det er rimelig på bakgrunn av skipets størrelse og antall personer om bord.

j) På passasjerskip og spesialskip skal gulvarealet for personer som gjør tjeneste som offiser, hvor det ikke er privat oppholdsrom eller dagrom, være minst 8,5 m² for offiserer som leder en avdeling, og minst 7,5 m² pr. person for andre offiserer. På skip med en bruttotonnasje under 200 kan Sjøfartsdirektoratet tillate unntak fra dette kravet til gulvareal etter konsultasjon med de berørte rederi- og sjømannsorganisasjoner, og når det er rimelig på bakgrunn av skipets størrelse og antall personer om bord.

(4) Ved måling av gulvflaten skal plass som opptas av køyer, skap, kommoder og sitteplasser, medregnes ved målingen av gulvarealet. Små eller uregelmessig formede felter som ikke effektivt øker den plass som kan benyttes til fri bevegelse, og ikke kan brukes til å sette innbo på, skal ikke medregnes, jf. også § 8 første og annet ledd dersom skiftordning for besetningen er etablert. Avstanden fra køyekant til motstående skott skal være minst 700 mm i gjennomsnitt.

(5) Klosett/baderom bør fortrinnsvis anbringes i tilknytning til hvert enkelt soverom, eller slik at to soverom for mannskapet får adgang til ett felles klosett/baderom, jf. § 9 åttende ledd og § 22.

§ 16

Køyer

(1) Denne bestemmelsen gjelder når det er nødvendig med soveplass om bord.

(2) Hvert besetningsmedlem skal ha egen køye. I soverom for en person på skip med en bruttotonnasje under 1000, er det tilstrekkelig med en køye kombinert med sofa dersom det er anbrakt skuff eller lignende til sengetøy under køyen.

(3) På eksisterende skip kategori 2 skal de indre målene på en køye være minst 1900 mm i lengde og 680 mm i bredde. På eksisterende skip kategori 1 og nytt skip skal de indre målene på en køye være minst 1.980 mm i lengde og 800 mm i bredde.

(4) Køyene skal ikke være plassert ved siden av hverandre på en slik måte at man må gå over den ene køyen for å komme til den andre.

(5) Køyene skal ikke være i mer enn to høyder, og køyer plassert langs skipssiden skal bare være i én høyde dersom en lysventil er plassert over køyen.

(6) Den nedre køyen i en dobbelt rad skal være minst 300 mm over gulvet, og den øvre køyen skal plasseres omtrent midtveis mellom bunnen av underkøya og undersiden av takbjelkene.

(7) Køyas rammeverk, og eventuelt køyebrettet, skal være av godkjent materiale som er hardt og glatt.

- (8) Hvis rammer av rør benyttes til køyer, skal de være uten åpninger som kan slippe inn skadedyr.
- (9) Alle køyer skal være utstyrt med springbunn eller springmadrass, og med en madrass av godkjent materiale.
- (10) Hvor en køye er plassert over en annen, skal det settes en støvtett bunn av tre, seilduk eller annet passende materiale under springbunnen i overkøya.
- (11) I soverom for to personer skal køyene utstyres med forheng.

§ 17

Inventar og annet utstyr i soverom

- (1) Soverom skal være planlagt og utstyrt slik at de gir rimelig komfort for beboerne og er enkle å holde ryddige.
- (2) Inventaret skal inkludere et klesskap for hver beboer som følger:
 - a) På eksisterende skip skal klesskapene være minst 1.520 mm høye og 19,30 dm² i tverrsnitt, og være utstyrt med en hylle og en hasp for hengelås. Hengelås holdes av beboeren. Av skuffplass eller tilsvarende plass, skal det være minst 0,56 m² for hver beboer.
 - b) På nytt skip skal klesskapenes volum være minst 475 liter. I tillegg skal det være skuffplass eller tilsvarende som har et volum på minst 56 liter. Dersom skuffen er integrert i skapet, skal skapets sammenlagte volum være minst 500 liter. Klesskapet skal være utstyrt med en hylle, og være låsbart.
- (3) Inventaret skal være laget av glatt, hardt materiale, som ikke har lett for å slå seg eller tæres.
- (4) Inventaret skal inkludere et bord som også skal kunne anvendes til skrivebord, som kan være festet, nedfellbart eller til å trekke ut, og med bekvemme sitteplasser for minst én person mer enn rommet er bestemt for.
- (5) Inventaret skal inkludere et speil, små skap eller skuffer for toalettsaker, bokhylle og klesknagger. Speil og skap for toalettsaker kan plasseres i baderom i tilknytning til soverommet. Vinduene og lysventilene skal ha gardiner.
- (6) Et låsbart skap for hver person, med knagger for oppbevaring av arbeidsklær, oljeklær, sjøstøvler og liknende skal plasseres i nærheten av soverommet, men ikke i soverommet. Skapene kan plasseres i forbindelse med omkleddingsrom for besetningen. Skapene skal ha tilstrekkelige ventilasjonsåpninger.

§ 18

Spiserom, dagrom mv.

- (1) Det skal være eget spiserom for besetningen. Spiserom skal være utstyrt og innredet slik at det er nok bord og godkjente sitteplasser for det antall personer som sannsynligvis skal bruke dem samtidig.
- (2) På passasjerskip skal det minst være like mange sitteplasser som halvparten av den totale lugarkapasitet. Det er ikke nødvendig med spiserom for de av besetningen som kan innta sine måltider i passasjerenes spiserom.

(3) Spiserommene skal være plassert atskilt fra soverommene, og så nær byssa som praktisk mulig. På skip med en bruttotonnasje under 3000 kan Sjøfartsdirektoratet tillate unntak fra dette kravet etter konsultasjon med de berørte rederi- og sjømannsorganisasjoner. Spesielle grunner må gjøre unntaket nødvendig, og det må være sikkerhetsmessig forsvarlig.

(4) Når anretningsrom ikke er tilgjengelige fra spiserommene, skal det være tilstrekkelig skaplass for spiserommets skaffetøy, og egnede innretninger til å vaske det.

(5) Oversiden av bord og sitteplasser skal være av materiale som motstår fuktighet, og de skal være uten sprekker og enkle å holde rene.

(6) Gulvarealet i spiserom skal være minst 1,00 m² pr. person med mindre restaurant er innredet.

(7) Skip med en bruttotonnasje på 200 eller mer skal ha innretninger for varme drikker og kaldt drikkevann.

(8) På skip med en bruttotonnasje under 500 kan spiserom være dimensjonert, møblert og utstyrt slik at de også er egnet som dagrom. Gulvarealet i slike kombinerte rom skal være minst 2 m² pr. person rommet er bestemt for.

(9) På skip med en bruttotonnasje på 500 eller mer skal det være minst ett separat dagrom.

(10) På eksisterende skip med en bruttotonnasje på 3000 eller mer, skal det være separate kontorer eller ett felles skipskontor til bruk for dekk- og maskinavdelingene.

(11) På nytt skip skal det være separate kontorer eller ett felles skipskontor til bruk for dekk- og maskinavdelingene. På skip med en bruttotonnasje under 3000 kan Sjøfartsdirektoratet tillate unntak fra dette kravet etter konsultasjon med de berørte rederi- og sjømannsorganisasjoner. Spesielle grunner må gjøre unntaket nødvendig, og det må være sikkerhetsmessig forsvarlig.

(12) For eksisterende skip kategori 1 gjelder følgende krav i tillegg til kravene i første til tiende ledd:

a) Besetningen skal ha rekreasjonsrom som ligger bekvemt til, og er utstyrt slik at de er egnet som rekreasjonsrom.

b) Rekreasjonsrom skal som et minstemål være utstyrt med en bokhylle, lesestoff, skriveutstyr og eventuelt spill.

c) På skip med en bruttotonnasje på 8000 eller mer, skal det være et rom eller bibliotek hvor det kan vises film eller tv, og det skal være et hobby- og spillerom. Anskaffelse av svømmebasseng skal vurderes.

d) Anskaffelse av restaurant skal vurderes i forbindelse med planleggingen av rekreasjonsrom.

(13) For nytt skip gjelder følgende krav i tillegg til kravene i første til niende ledd, ellefte og tolvte ledd:

a) Rekreasjonstilbud om bord skal vurderes løpende for å sikre at de er i samsvar med besetningens behov, og i samsvar med tekniske, driftsmessige og andre endringer i skipsfartsnæringen.

b) Følgende tilbud, som skal være gratis for besetningen, skal vurderes der det lar seg gjøre:

1. tv-visning og mottak av radiosendinger,

2. idrettsutstyr, herunder trimutstyr, bordspill og dekkspill,
3. svømmebasseng,
4. et bibliotek med fagrelaterte og andre bøker, med tilstrekkelig beholdning for hele reisens varighet og med utskiftning med rimelige mellomrom,
5. utstyr for håndverksaktiviteter til rekreasjonsformål,
6. elektronisk utstyr, slik som radio, tv, videoopptakere, DVD-/CD-spiller og personlig datamaskin med programvare,
7. rimelig adgang til telekommunikasjon mellom skip og land, samt e-post og internettilkobling hvor det er tilgjengelig, og eventuelt med brukeravgifter på et rimelig nivå.

d) Tiltak skal iverksettes for å sikre at videresending av post til besetningen skjer så raskt og pålitelig som mulig. Det skal også vurderes tiltak for å unngå at de som har sitt arbeid om bord må betale tilleggsporto når post må omadresseres på grunn av omstendigheter som de ikke rår over.

e) Med forbehold om eventuelle lover, forskrifter eller internasjonalt regelverk, skal tiltak vurderes for å sikre at besetningen, så sant det er mulig og rimelig, raskt kan få tillatelse til å få sin partner, slektninger og venner på besøk om bord når skipet ligger i havn. Slike tiltak skal ta hensyn til eventuelle nødvendige sikkerhetsklareringer.

f) Det skal vurderes om besetningen kan få ha sin partner med på sjøreiser fra tid til annen, når dette er gjennomførbart og rimelig. Slike partnere skal ha tilstrekkelig forsikringsdekning mot ulykker og sykdom, og rederiet bør gi bistand til besetningen for å bringe slik forsikring i orden.

§ 19

Adgang til åpent dekk

Besetningen skal ha adgang til ett eller flere områder på åpent dekk. Størrelsen av slike områder skal være i forhold til skipets og besetningens størrelse, dog på lasteskip ikke mindre enn 3 m² pr. person. Det samlede areal behøver ikke overstige 40 m².

§ 20

Baderom mv.

(1) Hver gruppe av besetningen skal ha minst en dusj eller badekar for hver åttende person eller færre, og en vaskeservant for hver sjettede person eller færre, når det ikke er bekvemmeligheter om bord i samsvar med åttende ledd bokstav b til d.

(2) På eksisterende skip kan Sjøfartsdirektoratet tillate spesielle arrangementer eller en reduksjon av antallet av de innretninger som kreves når den samlede besetning overstiger 100, og på passasjerskip som normalt brukes til reiser som varer mindre enn fire timer. Det samme gjelder for nytt passasjerskip som normalt brukes til reiser som varer mindre enn fire timer.

(3) Det skal være kaldt drikkevann, og varmt drikkevann eller muligheter for å varme opp drikkevann, på alle felles baderom.

(4) Vaskeservant, dusj og badekar skal være tilstrekkelig store til normal bruk og laget av godkjent materiale med jevn flate som ikke lett slår sprekker, flekker av eller ruster.

(5) På skip med en bruttotonnasje under 200 skal det være minst et felles baderom. På skip med en bruttotonnasje på 200 eller mer skal det være egne baderom for skipsføreren, maskinsjefen og overstyrmannen. På passasjerskip med en bruttotonnasje på 2.500 eller mer skal det være eget/egne baderom for forpleiningspersonalet.

(6) Kvinnelige og mannlige besetningsmedlemmer skal kunne ha atskilte baderom. Baderom skal være utstyrt med kaldt og varmt drikkevann.

(7) Dersom det er badstue om bord, skal døren slå utover, og kunne åpnes fra begge sider. Dør og dørkarm skal skrås for ikke å sette seg fast. Badstuen skal være utstyrt med alarm tilkoblet alarmklokke i korridor utenfor lugarer/soverom og på broen.

(8) Eksisterende skip kategori 1 og nytt skip skal i tillegg oppfylle følgende krav:

a) Hver gruppe av besetningen skal ha minst en vaskeservant, og en dusj eller badekar for hver sjettede person eller færre, når det ikke er bekvemmeligheter om bord i samsvar med bokstav b til d.

b) På skip med en bruttotonnasje på 5000 eller mer, men under 15000, skal minst fem offiserers individuelle soverom være tilknyttet atskilt privat baderom utstyrt med klosett, dusj eller badekar, og en vaskeservant med kaldt og varmt drikkevann. Vaskeservanten kan installeres i soverommet. På skip med en bruttotonnasje på 10000 eller mer, men under 15000, skal i tillegg de øvrige offiserenes soverom være tilsvarende utstyrt med private eller mellomliggende baderom.

c) På skip med en bruttotonnasje på 15000 eller mer skal det til individuelle soverom for offiserer være tilknyttet atskilt privat baderom utstyrt med klosett, dusj eller badekar, og en vaskeservant med kaldt og varmt drikkevann. Vaskeservanten kan installeres i soverommet.

d) På andre skip enn passasjerskip med en bruttotonnasje på 25000 eller mer skal det være et baderom for hvert annet mannskap, enten i et mellomliggende rom mellom tilstøtende soverom eller overfor inngangen til slike rom, som skal være utstyrt med klosett, dusj eller badekar, og en vaskeservant med kaldt og varmt drikkevann.

(9) For eksisterende skip kategori 1 med en bruttotonnasje på 1600 eller mer, og nytt skip, hvor det ikke er private soverom og private baderom for hele maskinrompersonalet, skal det være rom til å skifte tøy, som skal være

a) plassert utenfor maskinrommet, men med lett tilgang dit,

b) utstyrt med dusj eller badekar, og vaskeservanter med kaldt og varmt drikkevann.

§ 21

Vaske- og tørkerom for klær

(1) På eksisterende skip med en bruttotonnasje på 50 eller mer skal det være mulighet for nødvendig vask og tørk av klær. Dersom det ikke er særskilt vaskemaskin til bruk for besetningen, og det ikke er innrettet eget vaskerom for klær, må vaskerommet ha kummer for vask av klær med tilstrekkelig tilførsel av kaldt drikkevann, og varmt drikkevann eller

muligheter for å varme opp drikkevann. Tørkerom skal være godt ventilert og oppvarmet, atskilt fra soverommene og spiserommene, og utstyrt med klessnorer eller annet utstyr til å henge opp klær.

(2) På eksisterende skip kategori 1 skal det i tillegg være tørketromler, samt strykejern og strykebrett eller tilsvarende utstyr.

(3) På nytt skip skal det være bekvemmeligheter i samsvar med første og annet ledd. På skip med en bruttotonnasje på under 50 kan Sjøfartsdirektoratet tillate unntak fra dette kravet etter konsultasjon med de berørte rederi- og sjømannsorganisasjoner, og når det er rimelig på bakgrunn av skipets størrelse og antall personer om bord.

§ 22

Klosett

(1) Antall klosetter skal minst være

- a) 1 klosett på skip med en bruttotonnasje under 100,
- b) 2 klosetter på skip med en bruttotonnasje på 100 eller mer, men under 500,
- c) 1 klosett for hver femte person på skip med en bruttotonnasje på 500 eller mer.

(2) Dersom det er flere enn femti personer om bord av samme kjønn, skal det være 1 klosett for hver 25. person utover de femti personene.

(3) Kvinnelige og mannlige besetningsmedlemmer skal kunne ha separate klosetter.

(4) På skip med en bruttotonnasje på 1.000 eller mer skal det i tillegg anordnes særskilt rom med klosett og en vaskeservant med kaldt og varmt drikkevann for personer som ikke bor om bord (laste- og lossearbeidere mv.).

(5) Det skal være plassert klosetter og en vaskeservant med kaldt og varmt drikkevann lett tilgjengelig fra bro, maskinrom, kontrollrom, radiatorom og bysse.

(6) Dersom det er mer enn ett klosett i rommet, eller klosetter i felles vaske- eller badetrom, skal klosettene skjermes og utstyres med dør. Klosettskålene skal være utstyrt med sete og effektivt spylesystem.

(7) Avløp fra klosett skal være i henhold til gjeldende forskrifter.

(8) På eksisterende skip kan Sjøfartsdirektoratet tillate spesielle arrangementer eller en reduksjon av antallet av de innretninger som kreves når den samlede besetning overstiger 100, og på passasjerskip som normalt brukes til reiser som varer mindre enn fire timer. Det samme gjelder for nytt passasjerskip som normalt brukes til reiser som varer mindre enn fire timer.

§ 23

Sykerom

(1) Skip med en besetning på 15 personer eller mer, og på en reise som varer mer enn tre dager, skal ha særskilt sykerom. Sjøfartsdirektoratet kan tillate unntak fra dette kravet for skip som går i kystfart eller mindre fartsområder.

- (2) Arrangementet av inngang, køyer, belysning, ventilasjon, oppvarming og vannforsyning skal utformes slik at pasientene har det bekvemt, og slik at det er lett å gi dem behandling.
- (3) Sjøfartsdirektoratet avgjør hvor mange køyer det skal være i sykerommet.
- (4) Det skal være et klosett som bare skal brukes av pasientene i sykerommet, enten som en del av sykerommet eller i dets umiddelbare nærhet.
- (5) Sykerommet skal ikke brukes til annet enn behandling av syke.
- (6) For øvrig vises til de til enhver tid gjeldende forskrifter om legemidler mv. på skip.

§ 24

Byssas størrelse, utstyr m.m.

- (1) Byssa skal ha en planløsning, konstruksjon og utførelse tilpasset skipets størrelse og antall ombordværende, som sikrer produktets hygieniske og kvalitetsmessige standard. Byssa og innredningen skal ha en kvalitet som til enhver tid sikrer tilfredsstillende produksjonsforhold, slik at tilstrekkelige, varierte og næringsrike måltider kan tilberedes og serveres under hygieniske forhold.
- (2) På passasjerskip skal byssas størrelse og innredning godkjennes i samråd med Mattilsynet.
- (3) Byssa skal være arrangert med tilstrekkelig utstyr for å tilberede mat, samt for å holde bysse og utstyr hygienisk og rent.
- (4) Det skal være hensiktsmessig skap- og hylleplass for anbringelse av utstyr m.m. Rengjøringsutstyr skal anbringes i eget skap.
- (5) Byssa skal ha særskilt utslagsvask, og et arrangement for anbringelse og avtak av søppel i henhold til gjeldende forskrifter.
- (6) Byssa skal ha vaskekum med kaldt og varmt drikkevann for håndvask. Utslagsvask etter femte ledd kan erstatte vaskekum for håndvask under forutsetning av at kranen på utslagsvasken er utstyrt med sensor for berøringsfri betjening eller et langt håndtak som kan betjenes med albuene.
- (7) Byssa skal ha minst to oppvaskkummer med kaldt og varmt drikkevann. Dersom det anordnes eget rom for oppvask av skaffetøy, jf. § 10 annet ledd bokstav n, skal det i oppvaskavdelingen være minst to oppvaskkummer, og i byssa minst en oppvaskkum med kaldt og varmt drikkevann. Den ene oppvaskkummen kan erstattes med oppvaskmaskin som oppfyller kravene i åttende ledd.
- (8) På lasteskip hvor det er mer enn 15 personer om bord, og på passasjerskip hvor det foregår servering til passasjerene, skal det være oppvaskmaskin som tilfredsstiller kravene i hygieneforskrift for produksjon og frambud mv. av næringsstoffer. Instruks om renhold og ettersyn av oppvaskmaskinen skal være oppslått ved siden av maskinen, jf. forskrift 22. desember 2008 nr. 1623 om næringsmiddelhygiene.
- (9) Løpende, dokumenterte inspeksjoner skal foretas om bord med hensyn til bysseutstyr og annet utstyr for tilberedning og servering av måltider. Inspeksjonene skal sikre etterlevelse av kravene i første til åttende ledd.

§ 25

Proviant-, kjøle- og fryserom

- (1) Proviantrommene skal ha en hensiktsmessig plassering, størrelse og funksjonell innredning for lagring av provianten. Rommene skal være anordnet slik at varer ikke kan plasseres direkte på dørken.
- (2) På alle skip hvor det etter fartsområdet vil være behov for å ha proviant som trenger kjøling og frysing, skal det være kjøleskap og frysebokser eller fryserom. Temperaturen skal ikke overstige 4 °C i kjøleskap og skal være minimum -18 °C i fryserom under alle klimaforhold.
- (3) Dør til kjøle- og fryserom skal kunne åpnes fra begge sider. Det skal være alarmsystem fra kjøle- og fryserom til byssa og annet sted som vanligvis er bemannet når rommene er så store at personalet kan gå inn i rommene. Det skal være mulig å avlese temperaturen fra utsiden.
- (4) Løpende, dokumenterte inspeksjoner skal foretas om bord med hensyn til områder og utstyr som brukes til lagring. Inspeksjonene skal sikre etterlevelse av kravene i første til tredje ledd.

§ 26

Kosthold m.m.

- (1) Kostholdet skal være helsemessig forsvarlig, og skal så langt det er mulig være sammensatt i samsvar med normer for kosthold som gis av Statens Ernæringsråd.
- (2) Tilberedning og servering av mat skal skje på hygienisk måte.
- (3) Frisk melk skal skaffes hvor de hygieniske forhold er betryggende. Rekombinert melk skal fremstilles av melkeprodukter.

§ 27

Særskilt kosthold etter overenskomst

På skip med besetningsmedlemmer av forskjellig nasjonalitet med særegne skikker, kan særskilt kosthold anvendes etter overenskomst mellom de berørte reder- og sjømannsorganisasjoner.

§ 28

Ansvar for kostholdet

- (1) Forsyningene av mat og drikkevarer skal være av egnet omfang, ernæringsverdi, kvalitet og variasjon. Dette skal stå i forhold til størrelsen på besetningen om bord, deres religiøse behov og kulturelle skikker i tilknytning til mat, og reises art og varighet. Provianten skal oppbevares forsvarlig.
- (2) Det skal foretas løpende, dokumenterte inspeksjoner med forsyninger av og håndtering av mat om bord. Inspeksjonene skal sikre etterlevelse av kravene i første ledd. Se for øvrig § 33 sjuende ledd om føring av dekkdagbok.

§ 29

Håndbøker mv.

Hensiktsmessige håndbøker, brosjyrer, plansjer mv. for ernæring, innkjøp, oppbevaring, tillaging og servering av mat skal finnes om bord.

§ 30

Drikkevann

- (1) Det skal være drikkevann i tilstrekkelig mengde om bord.
- (2) Drikkevannet om bord skal oppfylle krav til kvalitet i Helse- og omsorgsdepartementets forskrift 4. desember 2001 nr. 1372, Drikkevannsforskriften.
- (3) En skriftlig prosedyre for behandling av drikkevann om bord skal opprettes.
- (4) Det skal utpekes en ansvarlig for prøvetaking i skipets skriftlige prosedyre for drikkevann. Det skal anvendes testutstyr som er egnet til å avdekke om grenseverdiene i drikkevannsforskriften er overskredet. Ansvarlig for prøvetaking må ha god kjennskap til hvordan testutstyret skal brukes. Det skal loggføres når testene ble gjennomført og hva resultatet av testene ble. Se for øvrig § 33 sjuende ledd om føring av dekkdagbok.
- (5) Helsedepartementet kan gi utfyllende forskrifter om krav til, og kontroll av drikkevann og drikkevannsanlegg som skal følges.

§ 31

Forholdsregler ved utbrudd av sykdom forårsaket av matvarer eller drikkevann

- (1) Dersom hygieniske eller ernæringsmessige forhold ved proviant eller drikkevann antas å være årsak til alvorlig sykdom under reisen, skal anløp av havn vurderes. Prøver av mat og drikkevann som antas å være årsak til sykdommen, skal oppbevares i kjøleskap eller fryses i rene beholdere som er betryggende lukket. Prøvene skal snarest mulig bringes til et faglig kompetent laboratorium for nærmere undersøkelse.
- (2) Skriftlig rapport skal sendes til Sjøfartsdirektoratet og Statens helsetilsyn. I rapporten skal inntas det som er anført i dekkdagboken om sykdomstilfellet og nærmere opplysning om antatt årsak til sykdommen, om de tiltak som er iverksatt for å hindre sykdommens utbredelse og for å behandle og pleie den eller de syke.

Kapittel 4 Renhold m.m.

§ 32

Alminnelig renhold mv. i bysse

- (1) Glass, servise og bestikk skal renholdes og oppbevares på en hygienisk betryggende måte. Rengjøring av bysse og tilhørende rom skal være omhyggelig. Gulv, benker, oppvaskkummer, avfallssjakt og utslagsvasker skal vaskes grundig minst en gang daglig. Hovedrengjøring skal foretas så ofte det er nødvendig og minst tre ganger pr. år.

- (2) Malte deler av byssa og innredningen i denne skal males, når dette er nødvendig. Sjøfartsdirektoratet, eller den Sjøfartsdirektoratet bemyndiger, kan gi pålegg om dette.
- (3) Skyller og annet avfall skal fjernes minst to ganger daglig, og oppbevares i lukkede beholdere.
- (4) Tømming av avfall skal skje i samsvar med de til enhver tid gjeldende regler om tømming av avfall mv. Ved land skal avfall leveres i samsvar med kravene fra stedlige myndigheter og i henhold til bestemmelsene i den internasjonale konvensjon om hindring av forurensning fra skip (MARPOL 73/78).
- (5) Sprøyting med insektmiddel må bare foretas når beskyttelse ikke kan oppnås på annen måte.
- (6) For å opprettholde en betryggende hygienisk standard skal personer som arbeider i byssa være iført rent arbeidstøy og hvitt hodeplagg. Hendene skal vaskes grundig og ofte, og om nødvendig skal hendene desinfiseres etter håndvask.
- (7) Personer som lider av smittsom sykdom eller annet som anses for å kunne overføres med næringsmidler, må kun delta i arbeidet med disse hvis det er mulig å beskytte mot at smitten overføres.

§ 33

Rengjøring og oppussing av rom for besetningen mv.

- (1) Innredning for besetningen skal holdes ren og ordentlig beboelig, og skal ikke inneholde varer og rekvisita som ikke er beboernes personlige eiendom.
- (2) Oppholdsrommene skal daglig rengjøres og luftes.
- (3) Hovedrengjøring av alle oppholdsrom og andre rom for besetningen og av korridorer og trapper til slike rom skal foretas etter opplag og verkstedopphold, minst 3 ganger om året, og ellers når inntrufne omstendigheter så som smittsom sykdom, gjør det påkrevd. Ved hovedrengjøring skal tak, vegger, golv og alle møbler som tåler det, vaskes med varmt vann og vaskemiddel. I soverom foretas hovedrengjøring når disse belegges med nye folk. Sengetøy skiftes og madrasser luftes.
- (4) På skip som innkjøpes fra utlandet og som ikke er nybygg, skal alle rom bestemt til bruk for besetningen desinfiseres og rengjøres før de tas i bruk.
- (5) Rederiet skal holde besetningen med rent sengetøy, håndklær, såpe og toalettpapir, samt dekketøy, som skal være til bruk om bord under tjeneste på skipet. Besetningen er ansvarlig for at dette leveres inn til de tider skipsføreren bestemmer, og ved fullført tjeneste på skipet. Sengetøy skal være av god kvalitet, og tallerkener, kopper og annet dekketøy skal være enkle å holde rene.
- (6) Løpende inspeksjoner skal foretas om bord for å sikre at innredning for besetningen er ren, godt beboelig og i god stand. Resultatet av disse inspeksjonene skal dokumenteres og være tilgjengelig for ettersyn.
- (7) I dekkdagboken skal det innføres opplysninger vedrørende drikkevann og proviant slik det fremgår av den til enhver tid gjeldende forskrift om innretning og føring av skipsdagbøker og kontrollbøker.

§ 34

Forskjellig utstyr

(1) Det skal være rom om bord til å hvile seg i for besetningen på steder som ligger bekvemt til og er behørig utstyrt. Hvor slikt rom ikke er atskilt fra spiserommene, skal disse være planlagt, møblert og utstyrt slik at de er egnet som hvilerom.

(2) På skip som seiler i tropiske farvann eller i andre farvann hvor insekter er en plage, skal det sørges for å beskytte besetningens oppholdsrom ved anbringelse av insektnett foran lysventiler, luftrør, luftinntak til det mekaniske ventilasjonsanlegg og dører til åpent dekk. I luftkondisjonert oppholdsrom er det tilstrekkelig med insektnett ved utgangsdørene i korridorene.

(3) Skip som seiler i tropiske farvann eller i Den arabiske bukt skal være utstyrt med solseil/soltak over åpne dekk over innredning for besetningen, og over hvileplasser på dekk. Over luftkondisjonerte oppholdsrom er det ikke krav til solseil/soltak.

§ 35

Besetning med forskjellige nasjonale vaner og skikker

(1) På eksisterende skip hvor besetningen er sammensatt av personer med forskjellige nasjonale vaner og skikker, kan Sjøfartsdirektoratet eller den det bemyndiger tillate at det ved utformingen av innredningen tas hensyn til dette, og særlig kan det treffes spesielle arrangementer vedrørende det antall personer som ligger i soverommene, samt spiserom og sanitære anlegg.

(2) På nytt skip kan Sjøfartsdirektoratet, etter konsultasjon med de berørte rederi- og sjømannsorganisasjoner, tillate en rimelig grad av avvik i innredning for personer som beskrevet i første ledd. Avvikene skal ikke resultere i innredningsbekvemmeligheter som samlet sett er mindre gunstige enn de ville ha vært dersom bestemmelsene for nytt skip i forskriften her ble fulgt.

(3) Hvor besetningen i en av avdelingene om bord er personer med svært forskjellige nasjonale vaner og skikker, skal det være atskilte og passende sove- og oppholdsrom i den utstrekning det måtte være nødvendig for å tilfredsstille disse forskjellige gruppenes behov.

(4) Det skal være sykerom, spiserom, baderom og klosetter som med hensyn til antall og praktisk brukbarhet skal holdes på et nivå som er jevngodt med eller tilsvarende innredningsbekvemmeligheter på andre norske skip av lignende type.

(5) Dersom kravene endres i henhold til første eller annet ledd, skal minstemålene for gulvarealet i soverommene være

- a) 1,67 m² pr. person på skip med en bruttotonnasje til og med 3000,
- b) 1,85 m² pr. person på skip med en bruttotonnasje på mer enn 3000.

(6) Soverom skal ikke i noe tilfelle ligge forut for kollisjonsskottet.

Kapittel 5

Avsluttende bestemmelser

§ 36

Ikrafttredelse mv.

(1) Denne forskrift trer i kraft 1. november 1992.

(2) Fra samme tid oppheves forskrift av 15. mai 1987 nr. 400 om plassering mv. av innredning og om forpleiningstjenesten for bl.a. besetningen på skip for så vidt angår

a) skip og lektere hvis kjøøl strekkes eller som er på tilsvarende byggetrinn på eller etter 1. november 1992,

b) skip og lektere med en bruttotonnasje på 500 eller mer hvis kjøøl ble strukket eller som var på tilsvarende byggetrinn før 1. november 1992.

(3) For skip med en bruttotonnasje mellom 50 og 500 og tilsvarende lektere hvis kjøøl er strukket, eller som var på tilsvarende byggetrinn, før 1. november 1992, gjelder fortsatt den forskriften som gjaldt på den tid skipet ble bygget, med eventuelle endringer som er gjort gjeldende for eksisterende skip og lektere.

II

Ikrafttredelse

Endringene trer i kraft 20. august 2013.